

Майбутнє Вищого антикорупційного суду в умовах відсутності касаційного перегляду: успіх чи зрада?

Михайленко Віра
Суддя Вищого антикорупційного суду
К.Ю.Н.

ОЧІКУВАННЯ



? блискавичність розгляду справ

? кількість вироків

? обвинувальні вирoki

? суворість покарання

? показники

? «показові» процеси

? повернуті активи

- Верховенство права? Презумпція невинуватості?
- Ні, не чули!

? ПОСАДКИ

Завдання Вищого антикорупційного суду

здійснення правосуддя

відповідно до

визначених законом засад та процедур судочинства

з метою

захисту особи, суспільства та держави від корупційних і пов'язаних із ними злочинів

та судового контролю за досудовим розслідуванням цих злочинів, дотриманням прав, свобод та інтересів осіб у кримінальному провадженні.

Завдання Вищого антикорупційного суду

забезпечення швидкого, повного та неупередженого
розслідування і судового розгляду

з тим, щоб

- ✓кожний, хто вчинив кримінальне правопорушення, був притягнутий до відповідальності в міру своєї вини,
- ✓жоден невинуватий не був обвинувачений або засуджений,
- ✓жодна особа не була піддана необґрунтованому процесуальному примусу
- ✓до кожного учасника кримінального провадження була застосована належна правова процедура

Обмеження кола розгляду

Підсудність Вищого антикорупційного суду як суду першої інстанції, суду апеляційної інстанції та слідчих суддів, поширюється на кримінальні провадження, відомості за якими про кримінальне правопорушення внесені до ЄРДР:

- 1) з 22.09.2019;
- 2) до 22.09.2019, якщо досудове розслідування здійснюється або здійснювалося Національним антикорупційним бюро України та закінчено прокурорами Спеціалізованої антикорупційної прокуратури.

Засади діяльності Вищого антикорупційного суду

- ✓ верховенство права;
- ✓ законність;
- ✓ рівність перед законом і судом;
- ✓ повага до людської гідності;
- ✓ забезпечення права на свободу та особисту недоторканність;
- ✓ недоторканність житла чи іншого володіння особи;
- ✓ таємниця спілкування;
- ✓ невтручання у приватне життя

Засади діяльності Вищого антикорупційного суду

- ✓ недоторканність права власності;
- ✓ презумпція невинуватості та забезпечення доведеності вини;
- ✓ свобода від самовикриття та право не свідчити проти близьких родичів та членів сім'ї;
- ✓ заборона двічі притягувати до кримінальної відповідальності за одне і те саме правопорушення;
- ✓ забезпечення права на захист;
- ✓ доступ до правосуддя та обов'язковість судових рішень;
- ✓ змагальність сторін та свобода в поданні ними суду своїх доказів і у доведенні перед судом їх переконливості;

Засади діяльності Вищого антикорупційного суду

- ✓ безпосередність дослідження показань, речей і документів;
- ✓ забезпечення права на оскарження процесуальних рішень, дій чи бездіяльності;
- ✓ публічність;
- ✓ диспозитивність;
- ✓ гласність і відкритість судового провадження та його повне фіксування технічними засобами;
- ✓ розумність строків;
- ✓ мова, якою здійснюється кримінальне провадження

Забезпечення права на оскарження процесуальних рішень

Кожному гарантується право на оскарження процесуальних рішень, дій чи бездіяльності суду, слідчого судді, прокурора, слідчого в порядку, передбаченому цим Кодексом.

Гарантується право на **перегляд вироку, ухвали суду, що стосується прав, свобод чи інтересів особи, судом вищого рівня** в порядку, передбаченому цим Кодексом, незалежно від того, чи брала така особа участь у судовому розгляді.

ст. 24 КПК України

Забезпечення права на оскарження процесуальних рішень

Рішення суду першої інстанції ВАКС після перегляду АП

- Обвинувальний вирок
- Виправдувальний вирок
- Вирок суду першої інстанції на підставі угоди (з особливостями)

?

- Ухвала про застосування примусових заходів медичного характеру
- Ухвала про відмову у застосуванні примусових заходів медичного характеру
- Ухвала про застосування примусових заходів виховного характеру
- Ухвала про відмову у застосуванні примусових заходів виховного характеру

Рішення Апеляційної палати ВАКС

Судові рішення
Апеляційної палати,
постановлені за
результатами розгляду

Забезпечення права на оскарження процесуальних рішень

*Рішення суду першої інстанції ВАКС після
перегляду АП*

Ухвали суду першої інстанції, якщо
вони перешкоджають подальшому
кримінальному провадженню

Рішення Апеляційної палати ВАКС

Ухвали суду апеляційної інстанції,
якщо вони перешкоджають
подальшому кримінальному
провадженню

•

Суб'єкти права на касаційне оскарження

- засуджений,
- захисник, законний представник засудженого - у частині, що стосується інтересів засудженого;
- виправданий
- захисник, законний представник виправданого - у частині мотивів і підстав виправдання;
- (???) підозрюваний
- обвинувачений
- захисник, законний представник підозрюваного (???), обвинуваченого
- (???) законний представник, захисник неповнолітнього чи сам неповнолітній, щодо якого вирішувалося питання про застосування примусових заходів виховного характеру, - в частині, що стосується інтересів неповнолітнього
- (???) законний представник чи захисник особи, щодо якої вирішувалося питання про застосування примусових заходів медичного характеру
- прокурор
- потерпілий або його законний представник чи представник - у частині, що стосується інтересів потерпілого, в межах вимог, заявлених ними в суді першої інстанції
- цивільний позивач, його представник або законний представник - у частині, що стосується вирішення цивільного позову
- цивільний відповідач або його представник - у частині, що стосується вирішення цивільного позову
- представник юридичної особи, щодо якої здійснюється провадження, - у частині, що стосується інтересів юридичної особи.

Реалізація права на касаційне оскарження

Касаційний кримінальний суд у складі Верховного Суду

Третя судова палата

(перегляд у касаційному порядку кримінальних справ щодо
корупційних злочинів).

Дякую за увагу!